

Sp. zn. 20/2016/NZ/ŠČ
Č. j. KVOP-6311/2019
Datum 7. února 2019

Vážený pan
RNDr. Josef Postránecký
náměstek ministra vnitra pro státní službu
Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Vážený pane náměstku,

dovoluji si obrátit se na Vás touto cestou s dotazem a s žádostí o stanovisko k charakteru činnosti přizvaných osob při výkonu kontroly vykonávané kontrolními orgány.

Byla jsem informována, že Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále „MPSV“) ukončilo veškerou spolupráci s externisty, kteří působili při inspekci poskytování sociálních služeb jako přizvaní odborníci ve smyslu ustanovení § 98 odst. 3 zákona o sociálních službách¹ na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr² či inominátních smluv podle občanského zákoníku³. Ukončení spolupráce bylo ze strany MPSV odůvodněno tím, že činnost přizvaných odborníků je výkonem státní služby, a lze ji tak vykonávat pouze ve služebním poměru. Inspekce poskytování sociálních služeb se tímto postupem připravila o odborníky z oblasti sociálních služeb, jejichž praktické a odborné znalosti a zkušenosti přesahují požadavky kladené na inspektory MPSV, což se samozřejmě může odrazit v kvalitě a efektivitě budoucích kontrol.

Domnívám se, že výše předestřený výklad MPSV není zcela správný. MPSV má pravdu, že činnost přizvané osoby představuje vzhledem k rozsahu oprávnění – alespoň podle ustanovení § 98 odst. 3 zákona o sociálních službách – výkon státní služby. Nelze ale jednoznačně přitakat názoru, že takovou činnost je třeba vykonávat výhradně ve služebním poměru. Tomu přisvědčuje i fakt, že ostatní kontrolní orgány, např. Česká školní inspekce, přizvané osoby dále využívají na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo inominátních smluv. Zákon o sociálních službách výslovně připouští, aby součástí inspekčního týmu byly i jiné osoby, které nejsou zaměstnancem státu zařazeným k výkonu práce v MPSV.⁴

Navíc MPSV k nastíněnému názoru došlo na základě obecné odpovědi odboru systemizace, organizace a koordinace státní služby,⁵ která reagovala na obecný dotaz. Ani dotaz, ani odpověď se tak problematice přizvaných osob výslovně netýkaly.

1 Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

2 Dle ustanovení § 74 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

3 Dle ustanovení § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

4 Viz ustanovení § 98 odst. 2 *in fine* zákona o sociálních službách.

5 Odpověď ze dne 13. dubna 2018, č. j. MV-6366-28/OSK-2018.

To, že skutečnost není tak jednoznačná, jak by bylo možné ze zmíněné odpovědi dovozovat, dokládá i *Stanovisko k možnosti existence pracovněprávních vztahů založených dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr ve služebním úřadu*. Podle tohoto stanoviska lze některé práce menšího rozsahu, které se týkají výkonu státní správy, provádět na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Stanovisko mimo jiné zmiňuje činnost v poradních nebo jiných orgánech vlády (např. Legislativní rada vlády) nebo ústředních správních úřadech (např. rozkladové komise) či činnost ve zvláštních orgánech, které podle jiného zákona vykonávají státní správu (např. Etická komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu).

V neposlední řadě nelze odhlédnout od toho, že pokud by roli přizvaných osob museli převzít státní zaměstnanci ve služebním poměru, měla by na tuto skutečnost pamatovat systemizace zřízením služebních míst.

Vážený pane náměstků, chtěla bych Vás touto cestou požádat o vyjádření, zda přizvané osoby mohou provádět kontrolu na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo inominátních smluv nebo zda musejí být ve služebním poměru. Současně bych Vás chtěla poprosit o vytvoření vyjasňujícího stanoviska, které by vedlo ke sjednocení praxe jednotlivých kontrolních orgánů.

Velice bych uvítala, pokud bych Vaše vyjádření mohla obdržet do 30 dnů od doručení tohoto dopisu.

S pozdravem

Mgr. Jana Gregorová v. r.
zástupkyně ředitelky právní sekce
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)